

Monika Kaczmarek-Śliwińska

RSS – OPTYMALNY SPOSÓB ZARZĄDZANIA INFORMACJĄ

1. Wprowadzenie

W dobie technologii informatycznych, zapewniających szybki dostęp do znacznych zasobów informacji, coraz większym problemem staje się wyselekcjonowanie odpowiedniej grupy informacji. Oczekiwaniem internautów staje się możliwość uzyskania interesujących informacji bez potrzeby przeglądania wielu serwisów informacyjnych, tematycznych, branżowych i podobnych w każdym momencie ich aktualizacji. Dlatego też tradycyjne już przeglądy (*newsletters*), dostarczające określone tematycznie, zamówione informacje, nie wystarczają, ponieważ w większości przypadków ich aktualizacja jest zbyt rzadka.

Rozwiązaniem problemu polegającego na żądaniu uzyskania informacji w sposób bezpośredni (na pulpit komputera), bez straty czasu wynikającej z samodzielnego przeglądania serwisów internetowych, oraz otrzymania informacji natychmiast po jej aktualizacji w serwisie internetowym wydaje się RSS – technologia, którą BBC nazwało „naprawdę prostą przyszłością sieci” [The simple future of the web] [Gut 2004, s.78].

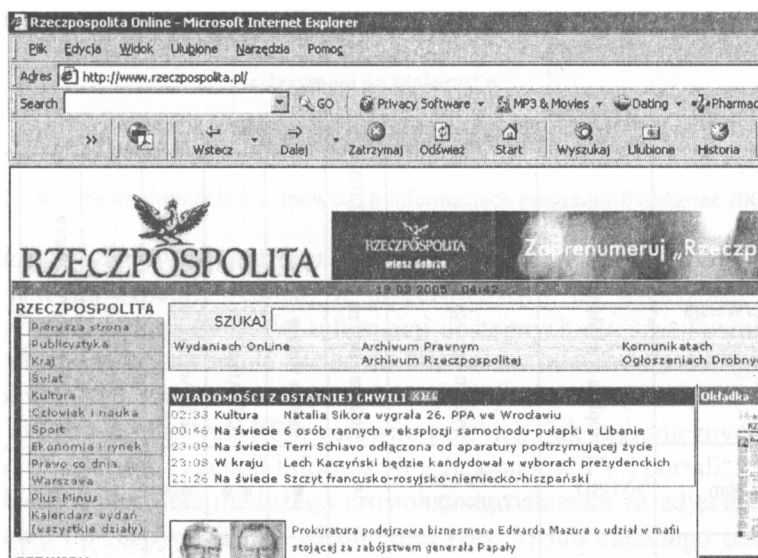
Rozważając sens zarządzania informacjami poprzez RSS, należy uwzględnić dwie kwestie, a mianowicie po pierwsze – potrzebę zdobywania informacji przez użytkownika, po drugie – stworzenie sytuacji, aby pracochłonne przeszukiwanie serwisów internetowych zamienić w informacje napływające w miarę aktualizacji serwisów i równocześnie spełniające oczekiwania użytkownika.

2. Czym jest RSS?

RSS (akronim RSS tłumaczony jest jako *really simple syndication* – bardzo prosta syndykacja/dystrybucja treści lub *rich site summary* – rozszerzony spis treści serwisu) jest technologią opartą na formacie XML, która umożliwia otrzymywanie bezpośrednio na pulpit komputera zestawu aktualnych, wcześniej zamó-

wionych informacji. Niewątpliwą zaletą technologii RSS jest fakt, iż zestaw otrzymywanych informacji jest spersonalizowany, czyli użytkownik nie traci czasu na zapoznawanie się z informacjami, które nie są dla niego interesujące. Informacje dostarczane są na pulpit w postaci nagłówka wiadomości, który zawiera skrót informacji oraz odsyłacz do pełnej informacji znajdującej się w serwisie prowadzonym przez wydawcę kanału. RSS powiadamia użytkownika natychmiast po pojawieniu się nowej informacji w serwisie, a więc jest szybszy niż tradycyjne już *newsletters*, które są dystrybuowane w sposób cykliczny, w określonych przedziałach czasu. Strona serwisu wczytywana jest dopiero po kliknięciu na odsyłaczu odpowiedniego nagłówka wiadomości.

Mimo że technologia RSS w Polsce nie jest jeszcze szeroko rozpowszechniona, jej historia sięga roku 1999, kiedy to za sprawą firmy Netscape powstała pierwsza specyfikacja RSS (nr 0.9) [Internet 2005b]. Korzystanie z usługi RSS wymaga zainstalowania na komputerze tzw. News Reader (czytnika RSS), który będzie pobierał ze wskazanej strony internetowej oferującą usługę RSS zaktualizowane informacje. Pobranie informacji w technologii RSS możliwe jest wtedy, gdy właściciel serwisu publikuje informacje w postaci plików w standardzie XML. Informacja o fakcie możliwości korzystania z RSS w danym serwisie jest uwidaczniana poprzez oznaczenie RSS (wersja RSS) lub adnotację XML¹ (rys. 1).

Rys. 1. Oznaczenie serwisu poprzez XML jako oferującego możliwość korzystania z technologii RSS (sekcja: Wiadomości z ostatniej chwili)

Źródło: <http://www.rzeczpospolita.pl>, 2005.03.19, Internet 2005f.

¹ Często oznaczenia RSS lub XML znajdują się na pomarańczowym prostokącie.

3. Oprogramowanie dla RSS

Do odczytu wiadomości RSS służą dedykowane programy, zwane czytnikami lub agregatorami RSS. Obecnie w Internecie funkcjonuje wiele darmowych programów służących do odczytu wiadomości RSS (w większości są to wersje anglojęzyczne). Oprogramowanie służące do odczytu wiadomości RSS może występować jako samodzielna aplikacja, *plugin* do konkretnego klienta pocztowego lub też jako moduł dogrywany do przeglądarki internetowej [Kopciński 2004].

W związku z faktem, iż zadaniem czytnika RSS jest ciągłe dostarczanie interesującej odbiorcę informacji, w celu porządkowania wiadomości czytnik RSS powinien charakteryzować się kilkoma cechami, a mianowicie:

1) możliwością filtrowania i wyszukiwania informacji, która pozwala na oszczędność czasu;

2) obsługą różnych formatów – np. różnych wersji RSS;

3) możliwością grupowania nadchodzących informacji – np. według określonych, zadeklarowanych przez użytkownika haseł.

Dodatkowymi atutami czytników RSS jest możliwość kopiowania i przechowywania szczególnie interesujących informacji w wydzielonym miejscu, zwyczajowo określanym jako *koszyk ulubionych*. Pozwala to użytkownikowi na dodatkową selekcję nadchodzących informacji i ich późniejszą lekturę. Jest to istotne dla osób, których zadania zawodowe ściśle wiążą się z codzienną znajomością aktualnych informacji, jak również ich przechowywaniem w celu późniejszego wykorzystania.

Tabela 1. Wybrane czytniki RSS

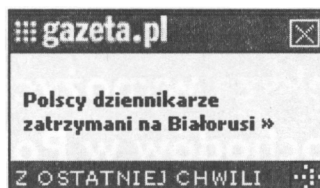
Nazwa czytnika/ Adres URL/Wersja	Opłata rejestracyjna	System operacyjny	Ilość miejsca na dysku (w MB)	Polska wersja	RSS/Atom	filtry/wyszukiwanie wiadomości	Predefiniowane kanały	Wbudowana przeglądarka VWW	Powiadamianie o newsach	Integracja z serwisami RSS
Feed Demon www.bradsoft.com 1.11.03	30 USD	Win 9x/Me/ NT/2000/XP	5	●	●/●	●/●	●	●	●	●
Awasu www.awasu.com 2.0 Personal	<i>freeware</i> *	Win 9x/Me/ NT/2000/XP	10	○	●/○	●/●	●	●	●	○
SharpReader www.sharpreader.com 0.9.4.1	<i>freeware</i>	Win 9x/Me/ NT/2000/XP	2,5	○	●/●	●/○	●	●	○	○

FeedReader www.feedreader.com 0.9.4.1	freeware/ GPL	Win 9x/Mc/ NT/2000/XP	1,5	○	●/○	●/●	○	○	○	○
RssReader www.rssreader.com 1.0.88.0	freeware	Win 9x/Mc/ NT/2000/XP	9,5	○	●/●	●/●	○	○	○	○
Vox Lite www.stevenwood.org 1.0.12.0	freeware	Win 9x/Mc/ NT/2000/XP	10	○	●/○	●/●	●	●	○	●
* – do użytku domowego ● – cecha występuje ○ – brak cechy										

Źródło: opracowanie na podstawie [Meszczczyński 2004].

Jedną z nielicznych polskich odpowiedzi na anglojęzyczne oprogramowanie służące do odczytu wiadomości RSS jest program *Wiadomek* przygotowany przez redaktorów i programistów portalu Gazeta.pl. *Wiadomek* jest programem prostym, bezpłatnym i łatwym w obsłudze. Jego dodatkową zaletą, poza odczytywaniem wiadomości RSS, jest specjalny system powiadomień o najważniejszych wydarzeniach dnia [http://wiadomek.pl, Internet 2005e].

Wiadomek domyślnie udostępnia swym użytkownikom przegląd najnowszych wiadomości oraz informacji sportowych – przygotowywanych przez redaktorów portalu Gazeta.pl. Najbardziej aktualne wydarzenia program sygnalizuje natychmiast specjalnym powiadomieniem „Z ostatniej chwili” (rys. 2).

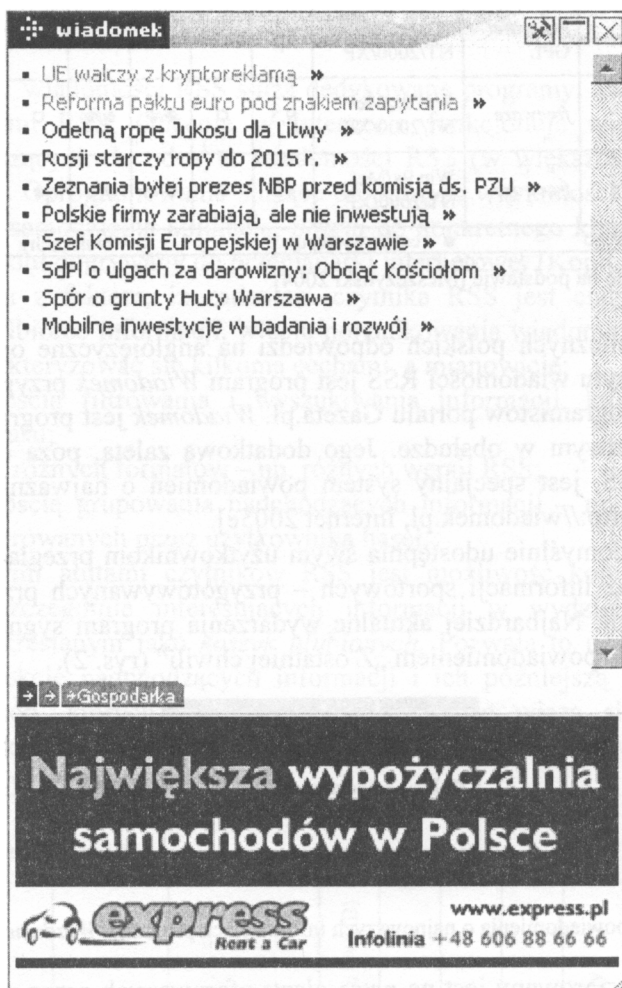
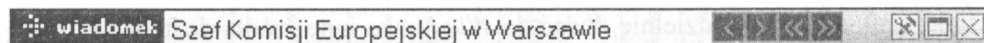

Rys. 2. Okno powiadomienia o najnowszych informacjach programu *Wiadomek* 2005.03.20

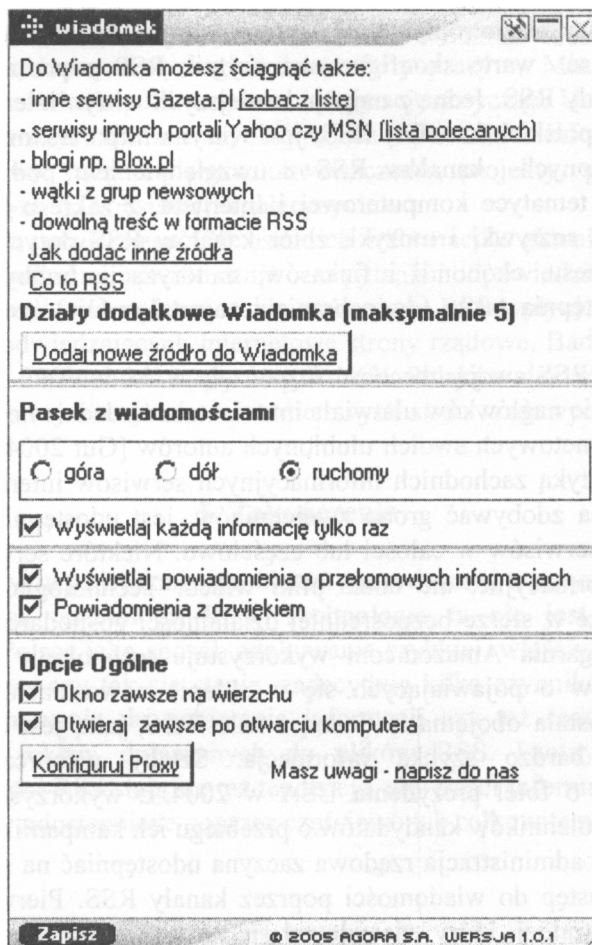
Wiadomek wzorowany jest na *news alerts* oferowanych przez wielkie serwisy informacyjne na świecie. Jednak, w przeciwieństwie do większości rozwiązań światowych, nie ogranicza źródeł informacji dostępnych dla użytkownika. Każdy użytkownik może samodzielnie dodać do *Wiadomka* inne źródła dostępne w sieci w technologii RSS, których jest ponad 250 tysięcy. Na stronie http://wiadomek.pl znajduje się lista ciekawych RSS, zarówno polskich, jak zagranicznych: wielkich światowych serwisów i agencji informacyjnych, kanałów TV i portali.

Wiadomek ma postać niedużego prostokątnego okienka ze zdjęciem, tytułami i zakładkami do różnych źródeł wiadomości (rys. 3) lub cienkiego paska z rotującymi wiadomościami (rys. 4).

Ikona *Wiadomka* znajduje się na dolnym pasku aplikacji komputera, a jej wygląd mówi, czy pojawiły się nowe wiadomości. Program jest łatwy w konfiguracji i prosty w obsłudze (rys. 5). Można go ukryć pod innymi oknami na pulpicie, zmodyfikować sposób wyświetlania doniesień i miejsce na pulpicie.

Rys. 3. Okno programu *Wiadomek* (2005.03.20)Rys. 4. Okno programu *Wiadomek* w postaci poziomego paska (2005.03.20)

Niestety program w odróżnieniu od wielu anglojęzycznych wersji czytników RSS wyświetla reklamy w dolnej części okna aplikacji, co może wzbudzać w użytkownikach wrażenie komercjalizacji, ale stosowane formy reklamowe nie są agresywne, w odróżnieniu od reklam spotykanych w środowisku Internetu.

Rys. 5. Okno konfiguracyjne programu *Wiadomek* (2005.03.21)

4. Zalety i obszary praktycznego stosowania RSS

Niewątpliwą zaletą technologii RSS z punktu widzenia użytkownika jest brak jakichkolwiek form reklamy internetowej w fazie przeglądania nagłówków. Formy reklamowe pojawiają się dopiero podczas lektury pełnych tekstów artykułów. Jeżeli przy tym założymy, iż nasz czytnik RSS jest tak skonfigurowany, aby pobierać nagłówki informacji z różnych serwisów internetowych, to pojawia się kolejna korzyść w postaci oszczędności czasu. Użytkownik nie musi w takim przypadku odwiedzać wszystkich interesujących go serwisów internetowych, ponieważ przeglądając nagłówki w czytniku jest się w stanie zorientować, czy pojawiła się informacja godna jego uwagi.

W celu pozyskania optymalnej informacji w sposób pozwalający na oszczędność czasu warto skonfigurować czytnik RSS poprzez uzupełnienie o interesujące kanały RSS. Jedną z najpopularniejszych witryn internetowych, która zawiera katalog polskich kanałów RSS, jest witryna <http://rss.mrok.gov>. Zawiera ona zbiór dostępnych kanałów RSS z uwzględnieniem podziału na kanały informacyjne, o tematyce komputerowej i Internetu, z zakresu kultury, sztuki i literatury, nauki, rozrywki i muzyki, zbiór kanałów RSS dotyczących tematyki regionalnej, biznesu, ekonomii i finansów, motoryzacji, hobby i pozostałych. Witryna ta udostępnia także (do pobrania i zainstalowania) szereg darmowych czytników RSS.

Technologia RSS swoją obecność rozpoczęła w środowisku blogerów, gdzie poprzez pobieranie nagłówków ułatwiała internautom śledzenie nowych wpisów w dziennikach internetowych swoich ulubionych autorów [Gut 2004, s.78]. Obecnie powszechną praktyką zachodnich informacyjnych serwisów internetowych, która w Polsce zaczyna zdobywać grono zwolenników, jest udostępnianie zawartości informacyjnych serwisów w całości lub częściowo. Niektóre serwisy oferują nie tylko teksty informacyjne, ale także pliki wideo. Technologia RSS wykorzystywana jest także w sferze bezpośredniej działalności gospodarczej. Największa internetowa księgarnia Amazon.com wykorzystuje technologię RSS do informowania klientów o pojawiających się w sklepie nowościach; również sfera polityki nie pozostała obojętna na jedną z zalet RSS, jaką jest natychmiastowe powiadamianie, bardzo szybka informacja. Sztaby wyborcze kandydatów ubiegających się o fotel prezydenta USA w 2004 r. wykorzystywały RSS do informowania zwolenników kandydatów o przebiegu ich kampanii.

Także polska administracja rządowa zaczyna udostępniać na swoich stronach internetowych dostęp do wiadomości poprzez kanały RSS. Pierwszym organem administracji centralnej, który zdecydował się na wykorzystanie RSS na swojej witrynie internetowej² [Kulisiewicz, Kulągowski, Kościan, Internet 2005a], było Ministerstwo Infrastruktury [Nowość... 2005]. Ministerstwo Infrastruktury poprzez kanały RSS udostępnia informacje pochodzące z następujących sekcji serwisu internetowego ministerstwa:

- sekcja *Ministerstwo*, zawierająca informacje dotyczące: kierownictwa, departamentów, biur, urzędów centralnych oraz jednostek podległych lub nadzorowanych;

² Witryna internetowa Ministerstwa Infrastruktury w kategorii urzędów centralnych według metodologii WAES została sklasyfikowana na 3 miejscu, *ex aequo* z serwisem internetowym Ministerstwa Finansów. Metodologia WAES (*website attribute evaluation system* – wielokryterialny system oceny serwisów internetowych) umożliwia ocenę stron WWW według ściśle zdefiniowanych, prostych kryteriów. Pierwotna wersja WAES została opracowana przez Cyberspace Policy Research Group z inicjatywy Uniwersytetu w Arizonie przy współudziale Uniwersytetu Roskilde (Dania), George Mason University (USA) oraz politechniki w Delfcie (Holandia).

- sekcja *Informacje*, obejmująca dane (30 ostatnich informacji) z zakresu: informacje ogólne, komunikaty, ogłoszenia, oferty pracy w Ministerstwie Infrastruktury, zamówienia publiczne oraz informacje dotyczące Unii Europejskiej;
- sekcja *Akty prawne i dokumenty*, obejmująca (30 ostatnich informacji): raporty, analizy, ustawy, rozporządzenia, obwieszczenia, projekty, a także projekty aktów prawnych do konsultacji społecznych;
- sekcja *Media*, zawierająca (30 ostatnich informacji): aktualności ze strony głównej, kalendarium, sprostowania oraz pytania i odpowiedzi.

Być może możliwość wykorzystania technologii RSS wpłynie na zwiększenie liczby Polaków odwiedzających internetowe strony rządowe. Badania przeprowadzone na koniec 2003 r. wskazują, iż tylko 6% Polaków deklaruje, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystało z internetowych stron rządowych [Raport 2003, Internet 2005c].

5. Zakończenie

Niniejszy artykuł poświęcono problematyce związanej z pozyskiwaniem informacji za pomocą technologii RSS. Technologia ta nie jest jeszcze rozpowszechniona w Polsce jako sposób zdobywania szybkiej, właściwej i zamówionej informacji. O tym, czy tak się stanie, zadecyduje kilka czynników, m.in. dalszy rozwój oprogramowania do pobierania informacji czy też rozwiązanie kwestii funkcjonowania reklam dołączanych do plików RSS. Istotnym zagrożeniem rozwoju przyszłości RSS stają się też tendencje, aby treści informacyjne pobierane w Internecie były udostępniane poprzez częściowe lub całkowite płatności.

Literatura

- Gut D., *Selekcjoner*, „PRESS” 2004 nr 9.
- Kopiciński A., *RSS: świeżutkie aktualności prosto na pulpit*, „Magazyn Internet” 2004 nr 8.
- Kulisiewicz T., Kulagowski S., Kościan W., *Administracja publiczna w Sieci 2004. Raport*, Internet Obywatelski eGov.pl, Warszawa, styczeń 2005, <http://www.egov.pl>, 2005.03.19, Internet 2005a.
- Meszczyński M., *Kontrolowany zalew informacji*, „CHIP” 2004 nr 10.
- Nowość na portalu Ministerstwa Infrastruktury* – informacja Biura Komunikacji Społecznej, http://www.mi.gov.pl/moduly/aktualnosci_sg/informacja.php?id_informacji=1846&opcja=pokaz, 2005.12.29, Internet 2005b.
- Raport „The Government Online”, TNS OBOP, <http://www.ipis.pl>, 2003.12.08, Internet 2005c.
- <http://blogs.law.harvard.edu/tech/rssVersionHistory>, 2005.03.15, Internet 2005b.
- <http://wiadomek.pl>, 2005.03.15, Internet 2005c.

RRS-TECHNOLOGY AS OPTIMUM METHOD OF INFORMATION MANAGEMENT

Summary

This paper introduces RSS Technology and describes its importance in management information system. RSS stands for Really Simple Syndication or Rich Site Summary and it is a web syndication format. According to BBC, this format represents a future of the web. The author demonstrates practical use of the tool and its advantages together with Polish version.

Dr Monika Kaczmarek-Śliwińska jest asystentem w Zakładzie Zastosowań Informatyki w Ekonomii (Katedra Metod Ilościowych) Politechniki Koszalińskiej
e-mail: mkaczmarek-sliwinska@wp.pl